

Isaka na Yakobo

xiyenge xa 2

2008-07-03

1.

Wa amukeleka eka dyondzo ya hina ya rivoningo ra matilo.

Leyi I dyondzo ya vu 11, xiyenge xa vumbirhi xa dyondzo ya vutomi bya Isaka na Yakobo.

2.

Eka dyondzo leyi hundzeke hi vonile hi laha Yakobo a kanganyiseke tata wa yena Isaka, a va a n'wi kanganyisa ematshan'wini ya Esawu hosi ya yena. Rhaveka loyi a nga yena a nga luka makungu ya kona u vonile hi laha Esawu a hlundzukeke ha kona no lava ku dlaya Yakobo.

Yakobo na yena a swi vonile a va a baleka kan'we kan'we hi ku pfuniwa hi mana wa yena a ya eka malume wa yena Betuwele. Swi komba leswaku Isaka a ve a n'wi rivalela hi kuva u n'wi katekisile na a nga se suka. Hi ta dyondza eka Genesa 28:1-5:

Kutani Isaka a vitana Yakobo a n'wi katekisa, a tlhela a n'wi laya a ku ka yena: "U nga tshuki u teka nsati exikarhi ka vanhwanyana va Vakanana: 2.Yana emutini wa Betuwele tata wa mana wa wena ePadani-Aramu, u ya teka un'wana wa vana va Labani makwavo wa mana wa wena, a va nsati wa wena. 3. Xikwembu-xa-matimba-hinkwawo a xi ku katekise, xi ku nyika vatukulu lavo tala swinene leswaku uva tata wa vanhu va ntshandza-vahlayi. 4.Xokwembu a xi ku nyike minkateko ya Abrahama, wena ni vatukulu va wena, leswaku u teka tiko leri u luveleke eka rona ri va ra wena, ri nga tiko leri Xikwembu xi ri nyikeke Abrahama!" 5.Kavaloko Isaka a lelana na Yakobo, kutani Yakobo a ya ePadani-Aramu le ke Labani n'wana Betuwele lowa Muaramu. Labani a a ri makwavo wa Rheveka mana wa Yakobo na Esawu.

3.

Kutani Yakobo a baleka a suka endyangwini lowu a kuleleke e ka wona, Hosi Xikwembu xi famba na yena.

U nga ti vutisa u ku; swi endlekise ku yini leswaku Xikwembu xi famba na yena hikuva a a ri muxisi?

Nhlamulo I ku a pfumerile eka Xikwembu, a a xi rhandza naswona a a langutela minkateko ya xona.

Swifana na n'wana loyi a rhandzaka Xikwembu kutani a navela kuva na Bibeke ra yena, kambe a nga ri na mali yo xava, kutani a tshova xitolo a ya ri yiva. Hambiswiritano, a va a tsakile hi ku vona n'wana wa yena na rhandza Rito ra Xikwembu. A nga n'wi tekeli, kambe a ya xitolo a ya hakela. Xikwembu a xi n'wi kwaterile Yakobo hikuva a yive vutevula bya makwavo. Kambe naswona Xikwembu a xi tsakile ku vona hi laha a nga hlayisa hi kona minkateko. Hikokwalaho a xi n'wi tekelanga. Siku rin'wana loko a ri Ebetele Xikwembu xi n'wi nyike norho.

A hi dyondzeni eka Genesa 28:12-22:

Kutani a lorha ku ri na phadze leri dzimiweke emisaveni, makumu ya rona ma dliwa tilo. Kutani a vona tintsumi ta Xikwembu, tin'wana ti ri karhi ti xika tin'wana ti ri karhi ti khandziya! 13. *Hosi Xikwembu axi yimile etlhelo kayena, kutani xi ku: "Hi mina Hosi, Xikwembu xa Abrahamana na Isaka. Tikoleri u etleleke eka rona ndzi ta ku nyika rona, wena ni vatukulu va wena. 14. Vatukulu va wena va ta tala ku fana ni ntshuri wa misava; mi ta hangalaka na tiko mi ya evupeladyambu, ni le vuxeni, ni le n'walungwini, ni le dzongeni. Vanhu hinkwavo laha misaveni va ta katekisiwa hikwalaho ka wena ni vatukulu va wena. 15. Vona, ndzi na wena; ndzi ta ku hlayisa hinkwako lomu u nga ta ya kona, ndzi tlhela ndzi ku vuyisa etikweni leri, hikuva ndzi nga ka ndzi nga ku tshiki kukondza ndzi endla hinkwaswo leswi ndzi ku byeleke swona."* 16. *Kutani Yakobo a phaphama evurhongweni, aku: "Hakunene Hosi Xikwembu xi kona endhawini leyi! Mina a ndzi nga swi tivi!"* 17. *Kutani a sungula ku chava a ku: "Ndhawu leyi ya hlamarisa swinene! Leyi yo va yona yindlu ya Xikwembu, naswona yo va yona nyangwa ya tilo!"* 18. *Kutani Yakobo a pfuka nimpundzu swinene, a teka ribye leri a a ri khegerile, a ri yimisa leswaku ri ta va xitsundzuxo, achela mafurha ehenhla ka rona. 19. Kutani ndhawu leyi a yi thya vito ra Betele (hileswaku: "Yindlu-ya-Xikwembu") Khale ndhawu leyi a yi tiviwa hi vito ra Luzi. 20. Kutani Yakobo a hlambanya aku: "Loko wena Xikwembu wo va na mina, u ndzi hlayisa eriendzweni leri ndzi nga ka rona, u ndzi nyika swakudya ni swiambalo, 21. ndzi kondza ndzi tlhelela emutini wa tatana hi ku rhula, wena Hosi u ta va Xikwembu xa mina. 22. Ribye leri ra xitsundzuxo leri ndzi ri yimiseke, ri ta va yona yindlu ya wena Xikwembu. Eka hinkwaswo leswi u nga ta ndzi nyika swona, ndzi ta ku humesela vukhume bya swona."*

Xikwembu xa hlamarisa, a xi fani ni muavanyisi wo chavisa loyi a languteleke ntsena ku hi khatisa, kambe xirhandza lava xi rhandzaka, naswona a ku navela ka xona i ku va katekisa. Kambe a xi pfumeri leswaku hiya emahlweni hi dyoha.

Kuya emahlweni hi ta vona hi laha Xikwembu.

Xi Horiseke Yakobo hi kona eka ku lava swilo hi ku xisa.

4.

Eku heteleleni Yakobo a fike endyangwini wa Labani n'wana Nahori.

Labani a n'wi amukerile hi ntsako a tshama naye. Labani a a ri ni nhwana wa ntombi loyi a a vuriwa Rahele.

Kutani yena na Yakobo va rhandzana.

Endzhaku ka n'wheti, Labani a byela Yakobo leswaku hambu leswi va nga maxaka a a nga pfumeri leswaku Yakobo a tirha mahala.

Yakobo aku: “Ndzi ta tirha 7 wa malembe ndzi ti rhela Rahele.”

Labani a tsaka hi mhaka leyo, kutani va pfumelelana.

Yakobo a tirha hi ku hinteka 7 wa malembe, nalembe lawa a nga ma twanga nchumu hi kuva a rhandza Rahele ku tlula mpimo.

Hi nga dyondza swo tala eka ma endlela ya Yakobo.

Hakanyingi loko vanthswa va rhandzana vo tekana, hambu va nga se heta ti dyondzo ta vona, na ku tirha va nga tirhi, kambe va lava vukati.

Mi karhi yin'wana va chava ku tekeriwa hi van'wana loko va hlwela, (va fohla no fohlisa). A swi tano, ri rhandzu ra ntiyiso ri rindzela nkarhi wa Xikwembu.

Rirhandzu ra Xikwembu a ri hundzeriwi hi nkarhi.

Loko wo sungula hi ku ti karhata ku fana na Yakobo, vukati bya wena byi tava na risima no kateka no tsakisa. u tava u sungurile ndyangu wa wena eka masungulo lamanene, nava tswari va ta tsaka.

5.

Kuya hindhavuko wa vona enkarhini wolowo, mutekiwa a ambala khanchu wo leha swinene, wu funengeta miri hinkwawo.

Siku ra nkhuvo wa vukati bya Yakobo na Rahele rifika a va tsakile swinene.

Na yena Rahele a ambele xi ambalo xa nkhuvo xo pfala xi kandza.

Eka vusiku lebyia, endzhaku ka loko a yimerile nsati ku hundza 7 wa malembe, ri ve khambi ro sungula leri Yakobo a nga etlela ni ntombhi wa yena Rahele.

Kambe loko siku leri landzelaka ri xile, u kume leswaku u kanganyisiwile hi Labani.

A n'wi nyikile tati wa Rahele Leya, na swona se va tshamile swin'we tani hi nuna na nsati.

A hi dyondzeni eka Genesa 29:25-28:

Loko ri xa, Yakobo a kuma leswaku u nyikiwile Leya, hiloko a vutisa Labani a ku: "Xana i mhaka muni leyi u ndzi endleke yona xana? Xana leswi a ndzi ku tirhela, a ndzi nga tirheli ku kuma Rahele xana? Kutani ke, u ndzi kanganyisele yini xana?" 26. Labani a hlamula a ku: "Laha tikweni ra ka hina a hi endlisi swona: Lontsongo a nga ka a nga rhangeli hosi ya yena a hloma. 27. Wena yima ku hela vhiki leri ra nkhuvo wa loyi, kutani hi ta ku nyika lontsongo, kambe na yena u ta n'wi tirhela malembe ya 7." 28. Yakobo a nkhensa, a yima ku kondza ku hela vhiki ra nkhuvo wa Leya. Kutani Labani a n'wi nyika n'wana wa yena Rahele leswaku a va nsati wa yena.

Se wa swi vona leswaku ku humelela yini loko hi hanganyisa vanhu van'wana.

Xikwembu xa hi rhandza, kambe xi pfumelela vanhu van'wana va hi kanganyisa na hina.

Xi endlile leswaku hi ta twa ku vava ka ku kanganyisiwa, hi ta ka hi nga kanganyisi vanhu van'wana.

6.

Endzaku ka malembe ya 14 lawa Yakobo a nga tirhela vasati va yena vambirhi,

Labani na Yakobo va endlile ntwanano un'wana na kambe loko Labani a vonile leswaku swifuwo swa yena a swi kateka hi kwalaho ka Yakobo, kutani a n'wi kombela leswaku a tshama na yena, a ta n'wi avela swifuwo swin'wana.

Hi swi dyondza eka Genesa 30:31-43:

Labani a ku: "Xana ndzi nga ku nyika yini xana?" Yakobo a hlamula a ku: "u nga ndzi nyiki nchumu! Mina ndzi nga ya emahlweni ndzi ku hlayisela ntlhambi wa wena, ndzi wu risa, kambe hi fanele ku twanana emhakeni leyi: 32. Namuntlha ndzi pfumelele ku nghena exikarhi ka ntlhambi wa wena hinkwawo, ndzi susa tinyimpfu hinkwato leti nga ni mavalavala kumbe ta ntima, ndzi susa ni timbuti hinkwato ta mavalavala. Leyi hi yona hakelo ya mina. 33. Siku u nga ta ta u ta vona leswi u ndzi hakeleke hi swona, ku tshembeka ka mina ku ta tikomba. Loko u kuma ndzi ri ni mbuti leyi yi nga riki na mavalavala, kumbe nyimpfu leyi nga riki ya ntima exikarhi ka ntlhambi, u swi hlaya swi ri leswi ndzi nga ta va ndzi lo swi yiva." 34. Labani a ku: "Hi swona! A swi ve hi laha u vuleke ha kona." 35. Kambe siku rero, Labani a hlawula swiphongho leswi nga ni mavalavala, ni mathokazi lama nga ni mavalavala, a swi susa exikarhi ka timbuti; a susa ni tinyimpfu ta ntima, kutani a swi nyiketa vana va yena leswaku va swi risa. 36. Kutani Labani a ti hambanyisa na Yakobo hi mpfhuka

wo ringana riendzo ra masiku manharhu. Kutani Yakobo a risa ntlhambi lowu n'wana wa Labani hinkwawo. 37. Kutani Yakobo a tsema minkhavi ya murhi wa nsihani ni wa "alimondi" ni wa xirhomberhombe, a yi kwamula byewu, a siya minkhwati-nkhwati yo basa. 38. Kutani a teka minkhavi leyi a yi kwamuleke byewu, a ya yi veka emahlweni ka swifuwo, endzeni ka switsengele leswi nwelaka eka swona mati, hikuva swifuwo loko swi ta eku nweni ka mati a swi khandziyana. 39. Kutani loko swifuwo swi khandziyana emahlweni ka minkhavi leyi, a swi tswala vana va mavalavala ni va minkhwatinkhwati. 40. Kutani Yakobo a hambanyisa swinyimpfana leswi ni ntlhambi. Yakobo a tlhela a langutanisa tinyimpfu ta Labani ni leta minkhwati-nkhwati ni leta ntima, kutani hi ndlela leyi, Yakobo a tihlengeletela ntlhambi wa yena, a wu hambanyisa ni lowa ka Labani. 41. Minkarhi hinkwayo loko swifuwo leswo tiya swi khandziyana, Yakobo a a veka minkhavi emahlweni ka swona endzeni ka switsengele leswaku swi khandziyana exikarhi ka minkhavi leyi. 42. Kambe swifuwo leswo tsana Yakobo a a nga swi vekeli minkhavi, hikokwalaho leswo tsana swi va swa Labani, kasi leswo tiya swi va swa yena Yakobo. 43. Hi ndlela leyi, Yakobo a va ni rifuwo lero tala swinene. A a ri ni mintlhambi leyikulu, ni malandza ya xinuna ni ya xisati, ni tikamela ni timbhongolo.

Loko hiya emahlweni, eka Genesa 31:7 hi vona Labani a tshova ntwanano wa vona.

Loko a vonile leswaku a swifuyo swa mavalavala swi andzile ngopfu, a cince xipfumelelwani, a ku Yakobo a fanele ku teka leswo kala mavala-vala.

A endle leswi 10 ra makhambi.

Yakobo na yena a a ha ya emahlweni a kholwa leswaku a fanele ku ganganyisa leswaku a ta va na rifuyo.

A a nga swi tivi leswaku Xikwembu a xi lavi leswaku a humelela hi ku kanganyisa. Kutani a cince makungu yo sungula ya yena na Labani, a endla ya yena yexe, kutani a ntlhambi wa yena wu ya emahlweni wu kula hi ku hantlisa ku tlula wa Labani.

Swi languteke ongi Xikwembu a xi n'wi pfumelela Yakobo leswaku a ya emahlweni a kanganyisa. Hambiswiritano, ni hleketa leswaku a swi tsakisanga Xikwembu.

A mhaka leyi ya ku kanganyisana ka vona, yi endle leswaku kuva ni ku holova exikarhi ka Labani na Yakobo.

Kutani Xikwembu xi vona leswaku a mhaka leyi yi yisa enghozini, kutani xi humelela eka Yakobo hi norho xi n'wi byela leswaku a fanele ku tlhelela etikweni ra rikwavu.

Kutani Yakobo ni ndyango wa yena va baleka ni swilo swa vona hinkwaswo.

Kutani Labani a va hlongorisile kambe Xikwembu xi n'wi layile enprhweni leswaku a nga tsuki a veka voko ehenhla ka Yakobo.

Kutani loko Labani a kumile Yakobo, va tlhele va dya swin'we kutani a va tshika va famba hi ku rhula.

7.

Kambe swikarhato swaYakobo a swi nga helanga.

A kuva a tlhelele eKanana swi vula ku ya ku ya laha makwavo Esawua a hanya kona.

Esawu a a nga se n'wi rivalela.

Loko Yakobo a twe leswaku Esawu u le ku n'wi hlanganise ni na ma vuthuya 400 wa vavanuna.

A chava swinene hi kuva a a ta n'wi dlaya kutani a phanga hinkwaswo.

Kutani Yakobo a huwelela e ka Xikwembu leswaku xin'wi ponisa, a khongela vusiku hinkwabyo a ri yexe.

A hi dyondzeni eka Genesa 32:24-31:

Kambe yena a sala a ri yexe. Kutani ku humelela munhu un'wana a fika a pfinyana na yena ku kondza ri xa. 25.Loko munhu loyi a vone leswaku wa tsandzekaku hlula Yakobo hi ku pfinyana na yena, o n'wi ba nyonga yi suleka. 26.Kutani munhu loyi a ku: "Ndzi tshike ndzi famba, hikuva ri lava ku xa. "Kambe Yakobo a ku: "Ndzi nge ku tshiki loko u nga se ndzi katekisa." 27.Munhu loyi a ku ka yena: "Hi wena mani xana?" Yena a ku: "Hi mina Yakobo." 28.Kutani a ku: "Vito ra wena a ri nga ha vi Yakobo, kambe u ta va Israele, hikuva u pfinyanile ni Xikwembu, ni vanhu u va hlurile." 29.Kutani Yakobo a ku ka yena: "Ndzi kombela leswaku u ndzi byela vito ra wena." Kambe yena a ku: "Xana u vutisela yini vito ra mina xana?" Kutani a katekisa Yakobo. 30.Hikokwalaho, Yakobo a thya ndhawu leyi vito ra Penuwele (hileswaku: "Mombo-wa-Xikwembu"), hikuva a a ku: "Ndzi vonile mombo wa Xikwembu, kambe ndza ha hanya." 31.Loko dyambu ri huma, Yakobo a suka ePenuwele, a ri karhi a khwita hikwalaho ka ku suriwa nyonga.

8.

A a ri mani wa nuna loyi anga pfinyana na Yakobo?

A ndzimana ya 30 yi vula leswaku a ku ri Hosi Xikwembu.

Xikwembu xi tile eka Yakobo hi xivumbeko xa munhu, a pfinyana na yena.

Xana loko va vanuna vanhu vambirhi valwa va va va lwela yini?

Hakanyingi muhluri u lava kuteka swi n'wana eka mu hluriwa.

Ahi ngo hava mbirhi un'wana na un'wana u na R1000.00

Kutani va pfumelelana kulwela mali ya un'wana, muhluri u teka mali ya mu hluriwa.

Hi leswi nga humelela eka mhaka leyi. Xikwembu xi ti tsongohatile xiva ka xiyimo xa munhu xi ta ringana na Yakobo.

Yakobo a lava Xikwembu xin'wi sirhelela eka Esawu, kutani Xikwembu xi ku: "Swi lulamile loko u pfinyana na mina u ndzi hlula u tava u hlurile."

Yakobo a a ri wanuna wa matimba, a lwe na Hosi Xikwembu ri kondza ri xa.

Loko ri ya eku xeni Xikwembu xi swi vona leswaku xi ta hluriwa, xi tirhisa nhonga ya xona ya vukwembu xi sa nyonga ya Yakobo yi suleka.

Hosi Xikwembu xi ku: "Ndzi tshiki ndzi famba hikuva raxa." ,kambe Yakobo a wombana na yona aku: "A ndzi nge ku tshiki u nga se ndzi katekisa."

Xikwembu xi ku vito raku u mani, yena a ku ndzi Yakobo, leswi vulaka ku "mukanganyisi".

Xikwembu xiku: "Awu nga ha vuriwi Yakobo, kambe Isirayele hi kuva u lwile ni Xikwembu na vanhu u ra hlula. Xana swi vula yini leswi ke?"

Vanhu votala vanyika tinhlamuselo to tala.

Hi ku vona ka mina munhu loyi a nyikeke vutomi bya yena eka Xikwembu u venga xidyoho. Kambe xidyoho xi fana na munhu un'wana endzeni ka hina, loyi ha kanyingi a hi hlulaka tani hi ntumbuluka wa Yakobo.

Hi nga va na xidyaho, kambe i Xikwembu xi hi nyikaka ku hlula. Xa swi kota ku susa matimba ya khale, ya tumbuluko wa khale wu hundzuka xilema.

I Xikwembu xi hi nyikaka ku lwisana ni ku navela loko biha endzeni ka hina hi xikhongelo.

Loko Xikwembu xi vona leswaku a hi xi tshiki xi nga se na hi katekisa, xi hlasela ntumbuluko lowa khale wa Adamu.

Kutani ntumbuluko wa hina lowuntshwa wa tiya, hi hundzuka vana va Xikwembu ku nga ri va kanganyisi.

Kutani na mi ehleketo ya hina ya chinchika kambe a swi koteki ku hetiseka eka vutomi bya laha misaveni, kambe ha titwa na hi hanya vutomi byo tenga e vukoneni bya Xikwembu.

Swi koteka ntsena loko hi ti tsumbula ku tsana ka hina, kutani hi ti seketela hi Xikwembu.

9.

A hi yeni eku pfaleni ka hungu ra hina hi Yakobo.

Siku leri nga lanzela u n'wi dumerile na vanhu va yena hinkwavo.

Kambe Xikwembu xinchincha (hundzula) mbilu ya Esawu, kutani vahlangana va phahlelana mariyeta va tlhela va hambana hi ku rhula.

10.

Yakobo a aka eKanana, kambe kule na Esawu.

Xikwembu xin'wi katekisa hi majaha ya 12 na nhwana un'we.

Wa xi tsundzuka xitshembhiso xa Hosi Xikwembu eka Abrahamu loko xite u tava na va tukulu lavo tala?

Se a xisungula ku hundzuka ntiyiso (axi hetisaka).

11.

Dyondzo nakambe eka dyondzo leyi landzelaka mayelani na Yosefa n'wana Yakobo Salani!

////////